

Monumentnummer*: 522536

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijkmonument
Inschrijving register* 25 november 2002
Kadaster deel/nr 82959/114

Woonplaats*		Gemeente*		Provincie*			
Heenvliet		Nissewaard		Zuid-Holland			
Straat*	Nr*	House letter*	Toev.*	Postcode*	Woonplaats*	Situering	Locatie
Markt	10			3218 AM	Heenvliet		
Markt	12			3218 AM	Heenvliet		
Branderf	1			3218 AC	Heenvliet		
Kadastrale gemeente*		Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding		Grondperceel	
Heenvliet		B				4563	
Heenvliet		B				4574	

Omschrijving**

Omschrijving

HOOFDGEBOUW (Huis te Heenvliet of Ambachtsherenhuis). Aan de markt staat een hoogopgetrokken breed pand, dat een laat-middeleeuwse kern bezit en door verschillende uitbreidingen en verbouwingen zijn huidige vorm en aanzien heeft verkregen. De middeleeuwse bouwmassa, gesitueerd achter de derde en vierde travee van de voorgevel (geteld vanaf links), is aan het einde van de 16de eeuw met een ondiepe linker zijvleugel uitgebreid, omstreeks 1685 is deze vleugel met een smal deel naar achteren toe verlengd. Rond 1627 is het huis met een tweede zijvleugel (rechts) vergroot en verfraaid met een geheel nieuwe voorgevel in renaissancestijl. De hoofdingang is toen naar de linkerzijgevel verplaatst achter de muur met poort. In 1737 is het huis sterk uitwendig gewijzigd waarbij de renaissancegevel is witgepleisterd en voorzien van een lijstgevel met schuifvensters; tevens is het interieur gemoderniseerd. De rechter zijvleugel is in 1960 afgesplitst om als raadhuis dienst te gaan doen en is sinds 1988 weer particulier bewoond. Restauratie in 1962-1968 onder leiding van M.C.A. Meischke. Tegen deze rechter zijvleugel, iets terug gelegen staat een lage, dwars geplaatste in oorsprong 18de-eeuwse aanbouw, oorspronkelijk een dienstwoning, dat net zoals de andere aanbouwtjes tegen deze gevel bij de

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

restauratie is vernieuwd. Het blokvormige pand bestaat uit een bel-etage, een verdieping en een zolderverdieping (mezzanino) onder met gemoorde en rode Oud-Hollandse pannen gedekt samengesteld schilddak. De voorgevel wordt ingedeeld met vernieuwde schuifvensters met kleine roedenverdeling. Achter de zevenassige symmetrische lijstgevel aan de voorzijde bevinden zich sinds 1960 twee eenheden: rechts een woonhuis (rechter zijvleugel) van drie vensterassen breed met centraal de in een Empire-omlijsting gevatte toegangsdeur voorzien van een bovenlicht en links een woonhuis (linker zijvleugel en middendeel) van vier vensterassen breed met de toegangsdeur in de zijgevel (oorspronkelijk hoofdtoegang van het gehele pand). Op de middelste vensteras is een 17de-eeuwse natuurstenen gedenkplaat aangebracht ter herinnering aan het verblijf/bezoek van Maria de Medici aan het Ambachtsherenhuis in 1638. In tegenstelling tot de gepleisterde voorgevel geeft de bakstenen achtergevel een onregelmatige aanzien door de variëteit aan baksteensoorten, bouwnaden en de verspringende bouwvolumes: aan de rechterkant een terugliggende tuitgevel met vlechtingen van de korte zijvleugel (waarin de hoofdingang) met in het verlengde daarvan een smal bouwdeel onder een lessenaarsdak dat aan de achtergevel een rechthoekig uitgebouwde erker op twee consoles heeft boven een drielicht keldervenster. Links hiervan een verder vrij regelmatig geleed bouwblok (middendeel en zijvleugel) ter breedte van zes vensterassen met zakgoot. In de zijgevel (zuid) bevindt zich een toegangspartij bestaande uit een dubbele paneeldeur met snijlicht gevat in een eenvoudige houten omlijsting (op natuurstenen poeren), die tevens het venster op de verdieping omvat.

In het INTERIEUR is onder meer van belang de ruimte-indeling en aankleding, zoals de gaaf bewaarde balkenplafonds op de begane grond en verdieping in het linker deel van het huis met kinder- en moerbalken daterend uit de bouwtijd (tweede kwart 16de eeuw) deels voorzien van de oorspronkelijke sleutelstukken, en de opgeklampte eikenhouten strokendeuren uit de 16de en 17de eeuw; - in de voorkamer een schouw (van elders) met twee gesneden consoles in rococo trant en ('verheven') goudleerbehang in vierkante vellen met bloemen, vruchten en putti uit de derde kwart van de 17de eeuw; - in de tussenkamer goudleerbehang in lange banen met bloemen en vogels uit het midden van de 18de eeuw; - in de blauwe zaal een schouw met renaissance hardsteentjes met verschillende voorstellingen (1602); - in de vierkante hal stucwerk uit ca.1740 met centraal de wapens van Jean Louis van Alderwerelt en Heenvliet, verder een stucwerk omlijsting tegen de achtermuur met vergankelijkheidsymbolen en een klok, twee poortjes die toegang geven tot het trappenhuis (links) en de keuken (rechts) versierd met stuc in rococostijl en 17de-eeuwse zandstenen consoles; - in de keuken de inrichting met dubbele pomp en ingebouwde schouw (vanaf ca.1740 op deze plaats).

Het achterste gedeelte van het middendeel van het huis is onderkelderd: tongewelf uit de tweede kwart van de 16de eeuw; onder de rechter 17de-eeuwse zijvleugel bevinden zich nog middeleeuwse overwelfde kelders. De linker zijvleugel heeft een eikenhouten kapegbint bestaande uit twee dekbalkjukken en een geschoorde nokstijl (met gehakte telmerken); in de rechter zijvleugel een grenenhouten kapegbint uit ca.1630 bestaande uit zes dekbalkjukken.

Waardering

HOOFDGEBOUW (Huis te Heenvliet) van algemeen belang:

- vanwege de ouderdom in combinatie met de bouwgeschiedenis;
- vanwege de architectonische vormgeving;
- vanwege de hoge mate van gaafheid van het interieur;
- vanwege de markante en beeldbepalende ligging aan het marktplein;

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

- vanwege de functioneel-ruimtelijke relatie met de andere onderdelen van de buitenplaats.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Kasteel, buitenplaats

Functie